TEMPO DI INVESTIRE CON NOI.
zadovoljna.rs
aggio pubblicitario con finalità promozionale. Fogli informativi su finecobank.com. Le perdite possono eccedere il capitale.

KULTURA (HTTPS://NOVA.RS/KULTURA/) | Autor: Suzana Sudar | 27. jan. 2022 12:03 > **12:34**

Podeli:

Eva Fišer Foto: ARCHIVIO GBB / Alamy / Alamy / Profimedia

Ime svetski poznate slikarke Eve Fišer, čija su dela cenili Pikaso, Dali i Šagal, uskoro će biti otrgnuto od zaborava. Za to se pobrinuo Zavičajni muzej Daruvara u Hrvatskoj, mesto u kojem je rođena ova jugoslovensko-italijanska umetnica, koja je živela i u Vršcu i u Beogradu.

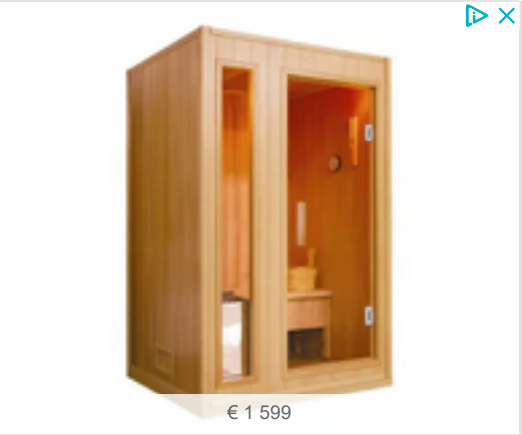

Iako je za života naslikala više od 1.000 slika, Eva Fišer nikada nije imala izložbu na prostoru nekadašnje domovine i zato je grad Daruvar odlučio da obnovi sećanje na nju i njena dela. Tim povodom u ovu čarobnu slavonsku varoš doputovao je njen sin Alan David Bauman koji je doneo bogat dokumentarni materijal iz privatnog života svoje majke. Njoj će biti posvećena izložba u Noći muzeja 28. januara u Dvorcu grofa Jankovića, zgradi koja je od prošle godine postala Zavičajni muzej Daruvara.

Eva Fišer (Daruvar, 1920 – Rim, 2015) rođena je u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca, u porodici istaknutog talmudiste i rabina dr Leopolda Fišera (1886-1941). Imala je četiri godine kada se preselila u Vršac gde je njen otac bio nadrabin. Diplomirala je na Umetničkoj akademiji u Lionu nešto pre izbijanja Drugog svetskog rata. Njen otac, osoba izuzetnog obrazovanja – govorio je devet jezika i imao dva doktorata, nakon sloma Kraljevine Jugoslavije uhvaćen je i sa ostalim beogradskim Jevrejima deportovan u logor Topovske Šupe gde je stradao. Eva je preživela bombardovanje Beograda 6. aprila i sa majkom i bratom deportovana i internirana u logor na Korčuli koji je bio pod upravom italijanske vojske. Godine 1943. dobili su dozvolu za odlazak iz Splita u Bolonju.

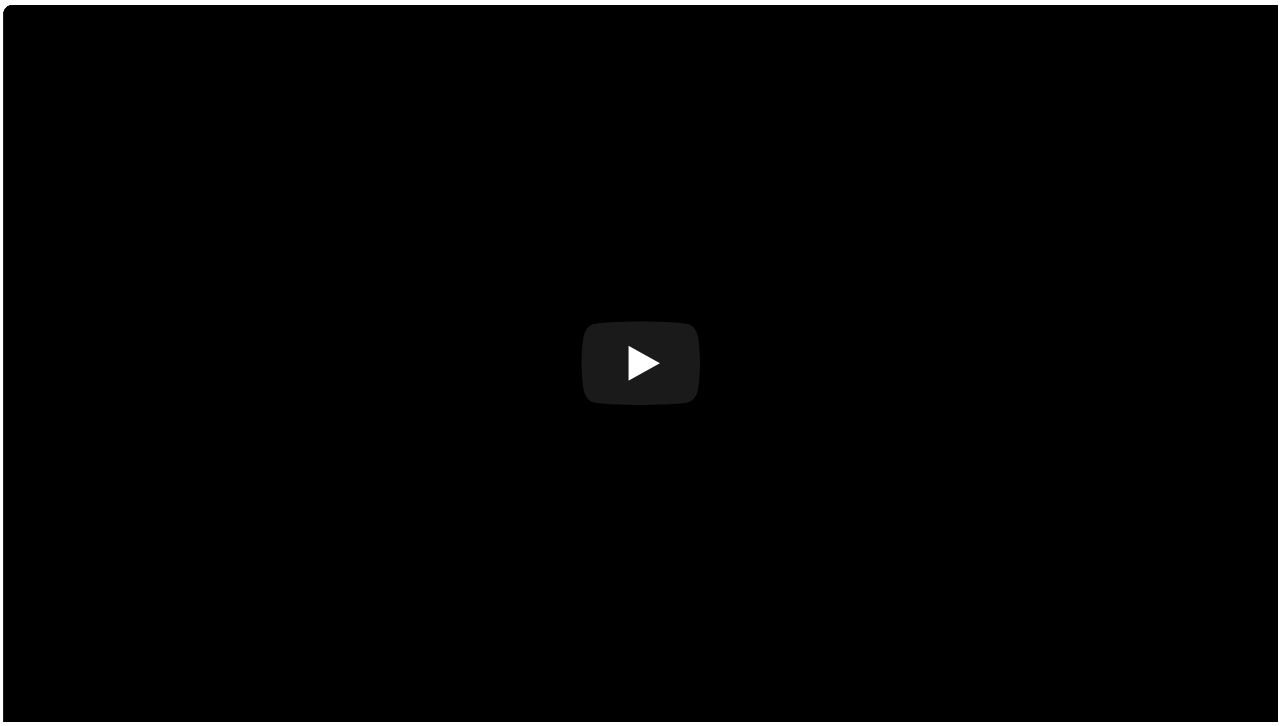

Nakon rata odlučila je da ostane u Italiji izabravši Rim za svoj novi dom. Tamo je ostvarila zavidnu karijeru, upoznavši umetnike poput Salvadora Dalija i Pabla Pikasa. Za vreme boravka u Parizu upoznala je Marka Šagala sa kojim je postala bliska prijateljica. U Londonu je 1960-ih izlagala svoja dela u galeriji Lefevre. Umetnost ju je odvela u Jerusalim i Hebronu, i Ameriku gde su njena dela kupovali glumci Hemfri Bogart

i Lorin Bekol, Henri Fonda i drugi. Čuveni kompozotior Enio Morikone posvetio joj je CD sa nazivom "A Eva Fischer Pittore" 1992. godine. Dobitnica je brojnih nagrada i priznanja.

Eva Fišer Foto: ARCHIVIO GBB / Alamy / Alamy / Profimedia

- Siguran sam da bi Eva bila srećna i da je živa sigurno bi došla u Daruvar - rekao je za www.mojportal.hr

njen sin Alan David Bauman (Alan David Baumann) koji je povodom izložbe o svojoj majci prvi put posetio njen rodni grad.

Tom prilikom se iznenadio da ovo prelepo mesto leži na termalnim izvorima.

- Moj otac Albert je poreklom iz Toskane, takođe iz termalnog grada Montekatinija", prokomentarisao je Bauman i dodao da je on bio 13 godina mlađi od Eve i da je njihova veza bila nešto posebno.

O svojoj majci je rekao da joj je umetnosti bila na prvom mestu i zbog nje je živela u Londonu, Parizu, Madridu...

- U Madridu zbog slikara Pabla Pikasa i Salvadora Dalija, u Parizu zbog Marka Šagala... Pikaso je uživao u biciklima koje je ona slikala. Bicikli kao muškarac i žena, bicikli kao dva muškarca, zaljubljeni bicikli, umorni bicikli. Majka je često znala da se seti kako joj je Dali govorio da voli Rim zbog muva jer su u njemu puno bolje, ljubazne, za razliku od onih u Španiji. Potpuno nadrealno. Priča sa Šagalom je drugačija. Mnogo godina nakon što su se sprijateljili, negde krajem '70-ih, rimska jevrejska zajednica gradila je muzej te su zamolili Šagala da im dizajnira prozore, trebali su vitraž. On im je rekao: 'Oprostite, ja sam vam već star, ali u blizini sinagoge živi Eva Fišer, pitajte nju'. Ona je odmah pristala da to uradi, naravno, besplatno. Trebalo joj je godinu i po dana za šest, mislim, predivnih i vrlo posebnih prozora - ispričao je Alan David Bauman (58) i istakao da je njegova majka odlučila da ga rodi s 44 godine, što je tada nije bilo uobičajeno.

Čudesna sudbina Fransoaz Žilo, jedine žene koja je ostavila Pikasa (https://nova.rs/kultura/cudesna-sudbina-fransoaz-zilo-jedine-zene-koja-je-ostavila-pikasa/)

KULTURA (HTTPS://NOVA.RS/KULTURA/) | 23. jan. 2022

Prisetio se i sećanja svoje majke o vremenu nakon što su joj nacisti ubili oca, kada je morala da beži, skriva se, menja ime...

- To je bilo jako teško i traumatično vreme. Bila je u ranim dvadesetim godinama. S njom je bila majka koja je bolovala od karcinoma i mlađi brat koji je imao 13 godina. Pobegli su iz Beograda i došli u Albaniju. Odlučili su preko Jadrana da odu u Italiju. Došli su do Korčule s drugim Jevrejima. Moja majka je napravila portret jednog italijanskog vojnika pa joj je bilo dopušteno da ode u Split. Tamo je jednom italijanskom časniku rekla da joj majka ima rak i da je mora odvesti u bolnicu. No, iz Splita su otišli u Bolonju. Tamo je promenila prezime u Venturi. U Bolonji je na biciklu obilazila bioskope, kafiće i pozorišta s plakatom na kojem je pisalo 'Borite se protiv nacista i fašista!

Alan David Bauman je ispričao i kako se dogodilo da Evina dela kupuju tada najveće holivudske zvezde.

- U Rimu su se u godinama poznatim kao 'slatki život' (Dolce Vita) okupljali slikari, pisci, novinari. I to ne u privatnim klubovima, nego u grupama na trgovima koje su se ponekad spajale i družile. Moj se otac u to vreme družio se s novinarima, a majka sa slikarima. A ponekad su se tu našle i glumačke zvezde. Bio je to potpuno drugačiji život od današnjeg. Otac mi je pričao kako je jednom u centru Rima prelazio ulicu kada se jedan automobil zaustavio. Iz njega je izašao Frenk Sinatra. To je bilo normalno, zvezde tada nisu bile okružene policijom i telohraniteljima. Tako je mama upoznala Hemfrija Bogarta u Rimu. Nažalost, nemam njihovu zajedničku fotografiju, ali imam sliku roditelja sa Gregorijem Pekom.

Posebno se osvrnuo na druženje Eve Fišer sa slavnim italijanskim kompozitorom Enijom Morikoneom, koji je pisao muziku za jednu njenu izložbu.

- Krajem 1958. možda 1959. godine, ona je živela sa svojom majkom u centru Rima na prvom spratu a na trećem je stanovao Morikone sa suprugom i dvojicom sinova. Na ulazu u stan je odmah bila velika soba s klavirom i telefonom na zidu. Eva tada nije imala telefon i pitala ga je da li može njegov broj da da svojim prijateljima, i on je pristao. I tako je Morikone u svojoj sobi pokušavao da komponuje, ali bi ga svako malo prekinula zvonjava telefona. Pozivi su bili za Evu. I to se ponavljalo i ponavljalo. Nije se ljutio nego su postali prijatelji. Enio je čak i kupio nekoliko njenih slika. Negde krajem '80-ih, čini mi se, pitao sam ga: 'Oprosti, ali svi važni prijatelji moje majke doprineli su nečim njenim izložbama. Možeš li i ti da uradiš nešto slično?'. Nakon dva meseca pokazao mi je papir s notama koji je bio naslovljen 'Slikar Eva Fischer'. Dakle, stavio ju je u muški rod, nije napisao 'slikarka'. Pitao sam ga - zašto? Rekao mi je: 'Zbog boja tvoje majke, slikala je kao muškarac'. Moja je majka naslikala oko 40 slika o njegovoj muzici, ali ne o onoj iz filmova, nego klasičnoj. A Morikone je napisao 12 kompozicija za nju.

Vitrina, šešir, pisma, pisaća mašina, slike... kriju tajne velikih Srpkinja (https://nova.rs/kultura/vitrina-sesir-pisma-pisaca-masina-slike-kriju-tajne-velikih-srpkinja/)

KULTURA (HTTPS://NOVA.RS/KULTURA/) | 21. jan. 2022

Priča se uvek vrtela oko nje, nastavio je Alan David Bauman: "Nisam postojao 'ja' , postojao je 'Evin sin', 'Albertov sin'. Ali bilo je dobro i zanimljivo".

On danas, kako je rekao, organizuje izložbe svojih roditelja, Eve Fišer i Alberta Baumana. Piše i knjige, novinar je od 1986, i 14 godina ima svoj portal L'ideale.

- To je moj život. Često predajem o holokaustu u školama, na fakultetima. Želim da pokažem novim generacijama da se Holokaust i Drugi svetski rat nisu dogodili pre nekoliko hiljada godina. Dogodili su se zapravo 'juče'. Moja majka je radila slike o holokaustu, ali ih je radila za sebe, ne za druge. Samo kako bi izbacila to iz sebe. Kada smo izložili te njene slike, hteo sam mladima da pokažem Holokaust u boji jer kada im pokazujete to u crno-beloj tehnici, njima se čini da je to nešto što se dogodilo jako davno, nešto što je jako daleko. A nije. To je jako važno.

Izložba o Evi Fišer biće otvorena 28. januara u Noći muzeja u Dvorcu grofa Jankovića, zgradi koja je od prošle godine postala Zavičajni muzej Daruvara. Tada će, kako je rekao Evin sin, u Daruvar doći i njen mlađi brat Roberto koji ima 92 godine, i njegova supruga koja ima 89 godina, kao i njihove četiri kćerke sa porodicama.

Eva Fišer odselila se iz Daruvara kao mala ali se, po rečima njenog sina, sećala šume, zelenila i vazduha ove varoši. On je rekao da je sa braćom razgovarala na jeziku zemlje u kojoj su odrasli, kao i na mađarskom jer je njena porodica došla u Jugoslaviju iz te države.

Gradu Daruvaru je želja da galerija Zavičajnog muzeja nosi ime Eve Fišer, a velika izložba biće na dan republike Italije 2. juna.

Bonus video: Autoportret Fride Kalo